

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/80/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618202119
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6618202119.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v spore žalobcu: A. B. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. XXXX/XX, XXX XX E., štátny občan Slovenskej republiky, zast.: JUDr. Martin Landl, advokát, so sídlom Rázusova 47/4825, 984 01 Lučenec proti žalovanému: F. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, XXX XX H., štátny občan Slovenskej republiky, zast.: Mgr. et Mgr. Lívia Šouc Kostová, advokátka, so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, o zrušení podielového spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie v širšom zmysle, o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/28/2018-1107 zo dňa 13. februára 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II., III., V., VII. a VIII. z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu vo výroku VI. o d m i e t a.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie v konaní o zrušení podielového spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie rozhodol tak, že:

I. Súd z r u š u j e podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k bytu č. XX nachádzajúcim sa na treťom poschodí, vo vchode č. X, bytového domu so súpisným číslom XXXX postaveného na parcele registra „C“ katastrálnej mapy, parc. č. XXXX, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria vo výmere 1053 m², zapísaného na LV č. XXXX, pre katastrálne územie H., obec H., okres I., evidovaný J. K. I., katastrálny odbor, a spoluvlastníckemu podielu vo veľkosti 9142/378662 v pomere k celku na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu so súpisným číslom XXXX postaveného na parcele registra „C“ katastrálnej mapy, parc. č. XXXX, druh pozemku: postaveného na parcele registra „C“ katastrálnej mapy, parc. č. XXXX, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere: 1053 m², zapísaného na LV č. XXXX, pre katastrálne územie H., obec H., okres I..

II. Súd p r i k a z u j e byt č. XX, nachádzajúci sa na treťom poschodí, vo vchode č. X, bytového domu so súpisným číslom XXXX postaveného na parcele registra „C“ katastrálnej mapy, parc. č. XXXX, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere: 1053 m², zapísaného na LV č. XXXX, pre katastrálne územie H., obec H., okres I., a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 9142/378662 v pomere k celku na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu so súpisným číslom XXXX postaveného na parcele registra „C“ katastrálnej mapy, parc. č. XXXX, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere: 1053 m², zapísaného na LV č. XXXX, pre katastrálne územie H., obec H., okres I. do výlučného vlastníctva žalovaného.

III. Žalovaný j e p o v i n ý nahradiť žalobkyňu primeranú náhradu za jej spoluvlastnícky podiel vo výške 18.950,- Eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd z a s t a v u j e konanie o zaplatenie sumy vo výške 2.784,- Eur.

V. Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobkyňu v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva sumu vo výške 11.151,53 Eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VI. Súd konanie o zaplataenie 7.000,- Eur v y l u č u j e na samostatné konanie.

VII. Súd vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

VIII. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 100 % v lehote do 3 dní od právoplatnosti samostatného uznesenia prvostupňového súdu o výške trov konania.

2. Právne rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 142 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov). Podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k bytu č. XX so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu zrušil a byť prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného s prihladením na záujem žalovaného bývať v byte spolu s maloletým synom, čo zakladá účelné využitie veci žalovaným, keďže bytová potreba spoločného dieťaťa musí byť vo všeobecnom záujme oboch strán konania ako rodičov maloletého dieťaťa. Okresný súd tiež prihliadol na ochotu a schopnosť žalovaného vyplatiť žalobkyni primeranú náhradu za jej spoluvlastnícky podiel. Pri určení výšky primeranej náhrady súd vychádzal zo Znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca L. G. A., ktorý určil všeobecnú hodnotu predmetnej nehnuteľnosti vo výške 37.900,- EUR. Žalovanému okresný súd na základe uvedeného uložil povinnosť nahradiť žalobkyni primeranú náhradu za jej spoluvlastnícky podiel vo výške polovice všeobecnej hodnoty predmetnej nehnuteľnosti, t. j. 18.950,- EUR. V rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva, kedy okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 11.151,53 EUR pri zaplatení prvej splátky kúpnej ceny bytu vo výške 11.000,- EUR okresný súd prihliadol na to, že žalovaný disponoval finančnými prostriedkami 10.000,- EUR, žalovaná finančnými prostriedkami 5.500,- EUR a preto podľa názoru súdu uvedenú sumu s najväčšou pravdepodobnosťou strany konania použili na kúpu nehnuteľnosti, každá strana po 5.500,- EUR, na základe čoho sa stali podielovými spoluvlastníkmi v 1. Pri uhrádzaní ďalšej splátky za kúpu bytu, ktorá bola hradená z hypotekárneho úveru, súd prihliadal na to, že žalobkyňa uhradila hypotéku, ktorú uhradila v celkovej výške 19.556,54 EUR, t. j. v rámci širšieho vyporiadania polovica danej sumy predstavuje 9.778,27 EUR. Čo sa týka nárokov vyplývajúcich z nákladov spojených s užívaním bytu, ktorý si žalobkyňa vyúčtovala v celkovej sume 6.875,98 EUR, súd prihliadol na to, že spoločnú domácnosť strany konania viedli do februára 2016, kedy žalovaný prispieval na spoločnú domácnosť sumou 200,- EUR mesačne, zo spoločnej domácnosti sa žalovaný odsťahoval až koncom júna 2016 a preto nárok žalobkyne je daný len na polovicu poplatkov spojených s užívaním bytu len od 1.3.2016, preto prihliadol len na sumu vo výške 1.373,26 EUR (mesačná platba 80,78 EUR x 34 mesiacov = 2.746,52 EUR : dve osoby = 1.373,26 EUR; a to za 10 mesiacov roka 2016 marec až december, 12 mesiacov v roku 2017 a 12 mesiacov v roku 2018). Vo zvyšku uplatneného nároku po odpočítaní sumy 2.784,- EUR vo vzťahu ku ktorej došlo k späťvzatiu žaloby, žalobu zamietol a to v rozsahu 2.718,72 EUR. Čo sa týka nároku žalobkyne vo vzťahu k pôžičke 7.000,- EUR, uvedené konanie o zaplataenie 7.000,- EUR vylúčil na samostatné konanie. O náhrade trov konania rozhodol vzhľadom na plný úspech žalobkyne v zmysle § 255 ods. 1 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok).

3. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie žalobkyňa, aj žalovaný.

4. Žalobkyňa napadla rozsudok okresného súdu vo výrokoch II., III. a VII. Podľa názoru žalobkyne sa okresný súd nevyporiadal s argumentami žalobkyne pre priznanie nehnuteľnosti – bytu do jej výlučného vlastníctva, najmä v súvislosti s potrebou zabezpečenia starostlivosti o jej matku, ktorá je vážne chorá, čím okresný súd porušil rovnosť strán sporu. Žalobkyňa tiež uviedla, že v prípade priznania bytu do jej vlastníctva by jej určená finančná povinnosť v prospech žalovaného bola len 18.950,- EUR, čo je menej rizikové, než zaplataenie 30.101,53 EUR žalovaným. Súd sa tiež nevyporiadal s účelovosťou zmeny postoja žalovaného ohľadom priznania bytu do vlastníctva niektorému z účastníkov, keďže žalovaný jasne a výslovne súhlasil s priznaním bytu do vlastníctva žalobkyne. K napadnutému výroku III. žalobkyňa uviedla, že nesúhlasí so zistenou cenou nehnuteľnosti vzhľadom na to, že okresný súd sa nevyporiadal s procesným návrhom žalobkyne ohľadne aktualizácie ceny bytu. Samotný žalovaný považoval správnu hodnotu bytu v sume 48.000,- EUR a potom na vyplataenie by pripadala suma vo výške 1, t. j. 24.000,- EUR. Súd mal vychádzať zo zhodných tvrdení strán, nakoľko tvrdenia strán sporu boli čo do výšky hodnoty ceny bytu v sume 45.655,59 EUR zhodné. K napadnutému výroku VII. žalobkyňa uviedla, že odôvodnenie rozhodnutia súdu vo vzťahu k zamietnutiu zvyšku žaloby nepovažuje za vecne a skutkovo správne. Od septembra 2012 na účet žalobkyne nechodila žiadna výplata od žalovaného, pričom na pojednávaní dňa 8.9.2022 bolo žalobkyňou ozrejmene, na čo boli použité platby 200,- EUR od žalovaného (poistky a výdavky žalovaného a výdavky na maloleté dieťa – M.), čo bolo konštatované aj v konaní sp. zn. 6P/58/2016 vedenom na OS Lučenec. Žalobkyňa na

základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti vo výrokoch II., III. a VII. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie alebo aby sám v potrebnom rozsahu rozhodol.

5. Žalovaný odvolaním napadol rozsudok okresného súdu vo výrokoch V., VI. a VIII. Vo vzťahu k výroku V. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva sumu vo výške 11.151,53 EUR, žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne vykonal a interpretoval dôkazy smerujúce k tomu, že žalovaný z celkovej kúpnej ceny bytu uhradil výlučne sumu vo výške 5.500,- EUR, ako aj skutočnosť, že žalobkyňa hradila zo svojich výlučných prostriedkov náklady spojené s užívaním bytu. Uviedol, že v čase do februára 2016 so žalobkyňou žili v jednej domácnosti a spoločne hospodárili s finančnými prostriedkami a starali sa o maloletého syna a podieľali sa na všetkých nákladoch súvisiacich so zabezpečením bývania. Žalovaný tiež namietal, že okresný súd v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva prihládol na to, kto a v akej výške sa podieľal na úhrade hypotéky, resp. na jej refinancovaní. Nestotožnil sa s tým, že je možné, resp. potrebné zohľadniť hypotéku, t. j. úver brany a splácaný žalobkyňou, na základe ktorého si žalobkyňa zaobstarala svoj spoluvlastnícky podiel, t. j. v podstate spoluvlastnícky podiel v jej výlučnom vlastníctve. Namietol tiež, že okresný súd nesprávne posúdil ním vznesenú námietku premlčania, keď ju vyhodnotil ako neurčitú a neodôvodnenú. Za predpokladu, že by bol názor súdu prvej inštancie spočívajúci v tom, že v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva je potrebné zohľadniť aj hypotekárny úver, resp. aj jeho refinancovaný úver právne i skutkovo správny, čo namieta v celom rozsahu, podľa jeho názoru je nárok žalobkyne premlčaný vzhľadom na to, že aj keby bolo pravdou, že žalobkyňa uhradila kúpnu cenu vo výške 16.500,- EUR, tak v teoretickej rovine by išlo o bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktoré by bolo premlčané, a to vzhľadom na to, že predmetný byt bol kupovaný v roku 2010 a žaloba bola podaná na okresný súd až 11.5.2018. Uvedené skutočnosti boli v konaní pred súdom prvej inštancie považované za nesporné a ustálené. K vznesenej námietke premlčania vo vzťahu k celému úveru by došlo najneskôr dňom 24.3.2018, a to vykonaním poslednej mimoriadnej splátky dňa 24.3.2016. Vo vzťahu k výroku VIII. rozsudku okresného súdu o náhrade trov konania žalovaný poukázal na to, že ide o tzv. konanie iudicium duplex a v takýchto konaniach pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nie je možné aplikovať zásadu úspechu vo veci. Rozhodnutie okresného súdu v tejto časti považuje taktiež za arbitrárne. Žalovaný tiež uviedol, že súd sa v celom napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s okolnosťou, že vo vzťahu k predmetnému bytu je vedené záložné právo v prospech C. K. N. M., v rámci ktorého je žalobkyňa zaviazaná splácať úver, na zabezpečenie ktorého použila práve predmet sporu (byt) a preto postavenie žalovaného je neisté, keď bol zaviazaný uhradiť hodnotu spoluvlastníckeho podielu žalobkyni a nie čiastočne aj priamo dotknutej banke. Vo vzťahu k výroku VI. žalovaný uviedol, že súd nepostupoval v tejto časti žaloby správne, pričom vzhľadom na meritórne rozhodnutie mal súd možnosť vysporiadať sa s uvedeným návrhom žalobkyne jedine tak, že by v tejto časti návrh bol zamietol. Procesný postup súdu ohľadne vylúčených vecí na samostatné konanie mal byť realizovaný formou samostatného uznesenia, proti ktorému nie je prípustná sťažnosť, ani iný opravný prostriedok. Na základe uvedených skutočností žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozhodol v zmysle navrhovaného petitu, a to rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo ho zmenil a žalobu žalobkyne vo výrokoch V. a VI. zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovaného uviedla, že v celom konaní bola konzistentná a bol to práve žalovaný, ktorý počas konania menil svoje postoje, postupne pridával nové tvrdenia a snažil sa o etapovité kreovanie dôkazov. Čo sa týka námietky ohľadne hypotekárneho úveru zohľadneného v rámci vyporiadania v širšom zmysle, podľa názoru žalobkyne súd prvej inštancie sa s touto otázkou právne správne a racionálne vysporiadal. V konaní bolo preukázané, že hypotéka bola nevyhnutná na nadobudnutie a zveľadenie nehnuteľnosti, na ktorom sa komunikačne a z hľadiska postojov podieľali obe strany sporu. K námietke žalovaného ohľadne premlčania, žalobkyňa uviedla, že k tejto otázke sa písomne vyjadrila a zotrváva na svojich vyjadreniach. Aj ohľadne náhrady trov konania podľa žalobkyne je rozhodnutie vecne správne. Čo sa týka záložného práva na predmetnom byte, kde žalovaný uvádza porušenie svojich práv, žalobkyňa poukázala na to, že žalovaný nepredniesol žiadny návrh ohľadom tejto veci napriek tomu, že na to mal niekoľko rokov v konaní možnosť. Žalobkyňa vo vzťahu k odvolaniu žalovaného nevidí žiadne pochybenia súdu, ktoré by žalovaný mohol vytýkať.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiadne nové skutkové alebo právne tvrdenia, s ktorými by sa okresný súd argumentačne, a to skutkovo a právne

nevysporiadal. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že je potrebné spoluvlastnícky podiel k bytu č. XX prikázať do výlučného vlastníctva žalovaného z dôvodu preukázania odôvodnenej potreby zabezpečenia bývania žalovaného, ako aj maloletého syna M. D., nar. XX.X.XXXX. Čo sa týka primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel, žalobkyňa súdu nikdy nepredložila dôkaz o tom, že disponuje nejakou finančnou hotovosťou, resp. finančnými prostriedkami na bankovom účte. Žalovaný potvrdil, že práve on disponuje dostatkom finančných prostriedkov pre prípadnú potrebu vyplatenia spoluvlastníckeho podielu žalobkyne, pričom opakovane poukázal na doklad o výpise z bankového účtu, čo potvrdila aj svedkyňa L. M. A.. Za správnu považuje aj ustálenú výšku primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel na základe znaleckého posudku L. G. A.. Vo vzťahu k zamietavému výroku rozsudku ohľadne zvyšku žaloby žalovaný opätovne poprel akékoľvek nároky žalobkyne z tzv. širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Navrhol rozsudok okresného súdu v žalobkyňou napadnutom rozsahu potvrdiť ako vecne správny a žalobkyňu zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Následne žalobkyňa v podaní zo dňa 31.3.2023 a žalovaný v podaniach zo dňa 20.4.2023 a 5.6.2023 opakovane uvádzali odvolacie námietky uvádzané vo svojich odvolaniach, ako aj tvrdenia uvádzané vo vyjadreniach k vzájomným odvolaniam.

9. Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd viazaný rozsahom odvolaní strán konania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1, 2 CSP) prejednal odvolania žalobkyne a žalovaného bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II., III., V., VII. a VIII. zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolanie žalovaného proti výroku VI. rozsudku okresného súdu odmietol podľa § 386 písm. c) CSP.

10. Okresný súd v rozsudku pod výrokom VI. vylúčil konanie o zaplatenie 7.000,- EUR na samostatné konanie v zmysle § 166 ods. 2 CSP. V odôvodnení rozhodnutia (bod 24.) uviedol, že ide o pôžičku, ktorú v rámci širšieho vyporiadania žiadala priznať žalobkyňa voči žalovanému a nakoľko sa jedná o samostatný nárok, ktorý vecne nesúvisí s vyporiadanim nehnuteľnosti, ani s nadobudnutím veci v podielovom spoluvlastníctve, nie sú splnené podmienky na prejednanie veci v tomto konaní. Žalovaný v odvolaní namietal, že tento procesný úkon mal súd realizovať formou samostatného uznesenia a nie prostredníctvom rozhodnutia rozsudkom, a pokiaľ tento nárok bol predmetom konania, súd mal v tejto časti žalobu zamietnuť.

11. Podľa § 166 ods. 2 CSP ak sa v žalobe uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd konania spojil, súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

12. V konaní nebolo sporné, že nárok žalobkyne o zaplatenie 7.000,- EUR voči žalovanému nevyžaduje žiadnu skutkovú súvislosť s nárokom vo veci samej o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetu sporu, bytu č. XX vedeného na LV č. XXXX J. K. I., katastrálneho odboru. Nie je ani v záujme hospodárnosti konania, aby uvedený nárok žalobkyne bol spoločne prejednávaný v rámci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Ide tak o vec, ktorá je vhodná na vylúčenie na samostatné konanie. Rozhodovanie o vylúčení veci na samostatné konanie je rozhodovaním o vedení konania. Zákon výslovne neupravuje, v ktorom štádiu konania je potrebné najneskôr rozhodnúť o vylúčení veci na samostatné konanie, preto, ak okresný súd o tomto nároku vecne nerozhodol, ale až v rozsudku vylúčil vec na samostatné konanie, pričom týmto nárokom (o zaplatenie 7.000,- EUR) sa počas konania ani nezaoberal, neprieči sa účelu zákona, ani zákonnému procesnému postupu, keď o vylúčení veci na samostatné konanie rozhodol až v rozsudku. Rozhodnutie o vylúčení veci na samostatné konanie je procesným rozhodnutím o vedení konania, ktoré všeobecne má charakter uznesenia (podobne ako charakter uznesenia má rozhodnutie o zastavení konania, trovách konania a podobne). Nie je procesnou vadou, keď sa o vylúčení veci na samostatné konanie rozhodne až v rozsudku (obdobne okresný súd rozsudkom rozhodol o zastavení konania o zaplatenie sumy vo výške 2.784,- EUR). Civilný sporový poriadok zaviedol koncepciu prípustnosti odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie len v tých prípadoch, ktoré sú v § 357 CSP taxatívne vypočítané. Nakoľko vylúčenie veci na samostatné konanie nie je prípadom, ktorý by bol uvedený v § 357 CSP, voči takémuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

13. Podľa § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

14. Vzhľadom na to, že žalovaný odvolaním napadol výrok rozsudku okresného súdu, ktorým bolo konanie o zaplatenie 7.000,- EUR vylúčené na samostatné konanie (výrok VI.), odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť, než odvolanie žalovaného v tomto rozsahu odmietnuť, nakoľko ide o odvolanie proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

15. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

16. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom – ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Pochybením súdu je aj také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré nereflektuje na skutkovú a právnu stránku veci, nevychádza z navrhnutých a vykonaných dôkazov a nedáva odpoveď na základné otázky sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia totiž musí jasne vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Pokiaľ okresný súd vyhodnotil skutkový stav iba všeobecne a formalisticky bez toho, aby sa jasne právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia.

17. Predmetom konania vo veci samej bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného k bytu č. XX vedeného na LV č. XXXX J. K. I., katastrálneho odboru.

18. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielu a na účelné využívanie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výtazok rozdelí podľa podielov.

19. Z celkového poňatia úpravy a povahy konania o návrhu na zrušenie podielového spoluvlastníctva a na vykonanie jeho vyporiadania niektorým zo spôsobov uvedených v ustanoveniach § 142 Občianskeho zákonníka vyplýva, že predmetom takéhoto konania musí byť vždy celá vec, a že predmet konania, ktorým je ako zrušenie, tak aj vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, nemôže byť deliteľný, a to ani v tom zmysle, že by bola oddeliteľná časť výroku vyslovujúceho zrušenie podielového spoluvlastníctva od časti vyslovujúcej, ktorý zo zákonom stanovených spôsobov vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd zvolil a ako vyporiadanie upravil. Celý výrok vo veci samej je vždy jedným zo spôsobov zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva a rozhodnutie vo veci, hoci sa skladá z niekoľkých častí, nie je rozhodnutím o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom. Jednotlivé časti výroku nemožno v týchto prípadoch oddeľovať, súd musí mať možnosť posúdiť celú vec komplexne tak, aby súdne rozhodnutie zodpovedalo úprave hmotného práva a rešpektovalo ochranu vlastníckych práv garantovaných článkom 11 Listiny základných práv a slobôd (pozri aj rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 687/2004).

20. Pokiaľ predmetom konania bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, a to spôsobom prikázania veci za primeranú náhradu jednej zo strán, napriek tomu, že odvolaním žalobkyne bol napadnutý len výrok II. (o prikázaní veci do výlučného vlastníctva žalovaného) a III. (o primeranej náhrade), odvolací súd, vzhľadom na nedeliteľnosť jednotlivých výrokov pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva tak musel zobrať do úvahy nielen odvolaním napadnuté výroky rozsudku okresného súdu II., III. ohľadne vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ale aj výrok I. ohľadne samotného zrušenia podielového spoluvlastníctva.

21. Pri rozhodovaní o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je potrebné vždy vziať do úvahy hľadiská uvedené v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom to, komu bude vec prikázaná, záleží vždy na úvahe súdu. Súd sa v rozhodnutí o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva síce musí

zaoberať výškou podielov spoluvlastníkov a účelným využitím veci, avšak zároveň musí vždy posúdiť celý súhrn skutočností, ktoré sú v danej veci relevantné. Ide o skutočnosti, ktoré umožňujú s istou mierou presvedčivosti zdôvodniť prikázanie veci tej - ktorej zo strán sporu. Rozhodnutie vo veci je tak v zásade na úvahe súdu, kedy je potrebné zohľadniť variabilitu a zložitosť možných situácií. Pokiaľ okresný súd rozhodol, že je potrebné rozhodnutím zrušiť podielové spoluvlastníctvo podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže nezistil žiadne dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré by nemal zrušiť podielové spoluvlastníctvo, správne pristúpil k zrušeniu podielového spoluvlastníctva a jeho vyporiadaniu. Obaja spoluvlastníci žiadali prikázať byť do ich spoluvlastníctva, čo odôvodňovali účelným využitím bytu. Napriek tvrdeniu žalobkyne v odvolaní, že súd sa nevysporiadal s jej argumentami, pre ktoré žiadala prikázať byť do svojho výlučného vlastníctva, najmä v súvislosti s potrebou zabezpečenia starostlivosti o jej matku, ktorá je vážne chorá, toto tvrdenie žalobkyne je zavádzajúce. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia zobral do úvahy, že matka žalovanej je vážne chorá, ale uviedol, že stará sa o ňu druhá dcéra. Pre prikázanie nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalovaného uprednostnil okresný súd účel využitia veci žalovaným za účelom zámeru žalovaného bývať v byte s maloletým synom. Uvedenú úvahu súdu nemožno neakceptovať. Aj vzhľadom, na to, že podľa tvrdenia otca, tento býva s maloletým spoločným synom v nájomnom byte. Okresnému súdu v tejto súvislosti nemožno vytknúť jeho súdnu úvahu, len na dokreslenie relevantných skutočností by bolo vhodné bližšie zdôvodniť, či maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti otca súdnym rozhodnutím, nakoľko okresný súd len stroho konštatoval zmenu stavu úpravy rodičovských práv a povinností.

22. Hlavným dôvodom pre zrušenie rozsudku okresného súdu vo výrokoch I. až III. (vzhľadom na nedeliteľnosť výrokov) bolo nedostatočné odôvodnenie primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel žalobkyne.

23. Súd určí náhradu za prikázanie určitej veci niektorému zo spoluvlastníkov za primeranú náhradu zodpovedajúcim podielom z obvyklej ceny celej veci bez toho, aby túto výšku akokoľvek upravoval vzhľadom na vzájomné pohľadávky alebo kompenzačné námietky účastníkov. Je potrebné však zdôrazniť hľadisko solventnosti účastníka na vyplatenie spoluvlastníckeho podielu, ako z hľadiska samotnej schopnosti náhradu poskytnúť, tak aj z hľadiska jej včasného poskytnutia. Hľadisko solventnosti sa profiluje v dvojitej podobe, jednak ako samotná podmienka pre prikázanie veci niektorému zo spoluvlastníkov, a jednak tiež ako jedna z okolností, ku ktorým je nutné pri vyporiadaní prihliadať pri posúdení toho, komu má byť vec prikázaná (napr. pri rovnocenných zákonných kritériách môže byť rozhodujúcim pre prikázanie veci objektívne schopnosť náhradu poskytnúť z hľadiska dispozície voľnými finančnými prostriedkami alebo ich bezprostredné obstaranie a použitie v porovnaní s druhým spoluvlastníkom, hoci aj ten by podmienku solventnosti na poskytnutie náhrady všeobecne spĺňal); (pozri aj rozhodnutie NS ČR 2Cdo 3510/2011).

24. Primeranou náhradou v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa rozumie peňažná suma vo výške zodpovedajúcej podielu spoluvlastníka z trhovej ceny vyporiadovaných nehnuteľností. Ide teda o peňažnú náhradu za spoluvlastnícky podiel, pričom primeranú náhradu je potrebné určiť podľa ceny veci v čase vyporiadania.

25. Okresný súd sa však v rozhodnutí dostatočne nevysporiadal a nezdôvodnil hľadiská samotnej schopnosti primeranú náhradu poskytnúť tým – ktorým účastníkom konania, či žalovaný reálne má schopnosť primeranú náhradu vyplatiť žalobkyni za jej spoluvlastnícky podiel a taktiež okresný súd tým, že vychádzal zo všeobecnej hodnoty nehnuteľností na základe znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca L. G. A., pričom rozhodol vo veci samej až 13. februára 2023, nemal preukázanú všeobecnú hodnotu nehnuteľností v čase rozhodovania, napriek tomu, že žalobkyňa túto skutočnosť v konaní pred súdom prvej inštancie namietala. Vzhľadom na všeobecný rast cien nehnuteľností je možné predpokladať, že cena predmetu vyporiadania bola v roku 2023, keď okresný súd rozhodoval vyššia, ako v roku 2020, kedy predmet vyporiadania oceňoval znalec.

26. Ak súd prikróčí k zrušeniu podielového spoluvlastníctva a jeho vyporiadaniu, na základe § 142 Občianskeho zákonníka musí bezo zvyšku naplniť uvedené princípy a v konaní musí byť preukázané, či sú splnené všetky predpoklady pre to, aby za zrušenie spoluvlastníckeho podielu mohla byť aj fakticky poskytnutá primeraná náhrada. Naplnenie tohto kritéria nemôže byť založené len na úvahe súdu, ale musí mať jednoznačnú oporu v urobených skutkových zisteniach. Ak uvedená okolnosť nie je jednoznačne preukázaná, môže postup podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka znamenať

zásah do práva vlastníť majetok, lebo nie je garantované, že vlastník bude svojho vlastníckeho práva zbavený pri poskytnutí primeranej náhrady. Primeranú náhradu za spoluvlastnícky podiel je nutné chápať ako hodnotový ekvivalent vyjadrený v peniazoch, ekvivalent umožňujúci podľa miestnych podmienok obstaranie podobnej veci, aká bola predstavovaná podielom spoluvlastníka, ktorý bol prisúdený druhému spoluvlastníkovi. Základom pre stanovenie primeranej náhrady za nehnuteľnosť, je jej všeobecná cena obvyklá v danom mieste, v čase rozhodovania súdu s tým, že túto náhradu súd určí zodpovedajúcim podielom z ceny celej veci. Pri stanovení primeranej náhrady sa prihliada predovšetkým k cenám, ktoré by boli v danom mieste a čase v súlade s ponukou a dopytom predať nehnuteľnosť obdobných kvalít a náhrada tak musí vyjadrovať cenu závislú nielen na konštrukciu a vybavenie, ale aj na dopyte a ponuke v danom mieste a čase. Pri stanovení výšky primeranej náhrady je teda potrebné vychádzať zo stavu veci v čase zrušenia podielového spoluvlastníctva a z jej ceny v čase jeho vyporiadania. Stanovenie výšky primeranej náhrady v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka v závislosti na dobe zrušenia podielového spoluvlastníctva na spôsobe jeho vyporiadania je súčasťou právneho posúdenia veci a tak, pokiaľ je táto náhrada vyčíslená nesprávne (t. j. nie v závislosti na všeobecnej cene nehnuteľnosti ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie), spočíva takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie na nesprávnom právnom posúdení veci. Nakoľko súd prvej inštancie sa uvedenými skutočnosťami dôsledne nezaoberal, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. až III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Rozsudok okresného súdu bol odvolaniami napadnutý aj vo výrokoch, ktorými súd rozhodol o širšom vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Žalovaný odvolaním napadol výrok rozsudku V., ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva sumu vo výške 11.153,53 EUR a žalobkyňa napadla výrok rozsudku okresného súdu VII., ktorým jej bola žaloba vo zvyšku zamietnutá.

28. Pod vyporiadaním podielového spoluvlastníctva je treba rozumieť také vyporiadanie, ktoré definitívne vyrieši vnútorné majetkové vzťahy spoluvlastníkov týkajúce sa ich práv a povinností vo vzťahu k spoluvlastníckym podielom. V záujme istoty právnych vzťahov, ako aj v záujme spoluvlastníkov, pokiaľ možno definitívne vyporiadať všetky vzťahy, ku ktorým došlo v súvislosti a v priebehu trvania podielového spoluvlastníctva, treba vyporiadať napr. aj investície jedného z podielových spoluvlastníkov do spoločnej veci a z toho vyplývajúce bezdôvodné obohatenie. Ak sa teda vyporiadanie týka aj iných vzťahov, ako samotných podielov, takéto vyporiadanie je označované ako vyporiadanie v širšom zmysle, ktoré je však možné uskutočniť iba na návrh niektorého zo spoluvlastníkov, a o ktorom súd musí rozhodnúť samostatným výrokom, pričom z procesného hľadiska môže ísť o výrok so samostatným základom, ktorý aj právoplatnosť môže nadobudnúť nezávisle od výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva a vyporiadania v užšom zmysle.

29. Do vyporiadania podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle tak patria aj finančné prostriedky použité, resp. zabezpečené na kúpu predmetu vyporiadania. Preto je dôležité, aby tieto náklady boli zohľadnené pri vyporiadaní, nakoľko ide o investície do predmetu vyporiadania, v tomto prípade konkrétne o investície na zabezpečenie predmetu vyporiadania – bytu v podielovom spoluvlastníctve.

30. V tejto súvislosti je potom potrebné rozlíšiť, čo z nároku žalobkyne uplatneného žalobou mimo vyporiadania podielového spoluvlastníctva v užšom zmysle, patrí do vyporiadania spoluvlastníctva v širšom zmysle.

31. Do vyporiadania podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle je tak možné zahrnúť finančné prostriedky, ktoré či už žalobkyňa alebo žalobca investovali do predmetu vyporiadania (nehnuteľnosť – byt), teda finančné prostriedky, ktoré slúžili na zakúpenie predmetného bytu.

32. Pokiaľ sa týka zaplatenia prvej splátky kúpnej ceny bytu vo výške 11.000,- EUR, odvolací súd nevidí dôvod spochybňovať úvahu súdu prvej inštancie, že na prvú splátku na kúpu bytu s najväčšou pravdepodobnosťou použili obe strany finančné prostriedky každá po 5.500,- EUR., na základe čoho sa stali podielovými spoluvlastníkmi v 1. Tak, ako konštatoval okresný súd, v tejto súvislosti absentovali skutkové tvrdenia žalobkyne a dôkazy, ako bola platená prvá splátka kúpnej ceny, prípadne iné okolnosti, z ktorých by súd mohol zistiť, či poskytnuté finančné prostriedky boli použité na kúpnu cenu, keďže žalovaný uvedenú skutočnosť popieral a tvrdil svoju verziu, že prvú splátku kúpnej ceny financoval z pôžičky od L. M. A.. Na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 26.7.2010 tak, ako to uzavrel okresný

súd, odvolací súd sa stotožňuje s jeho skutkovými zisteniami, že zo zmlúv (zmluvy o budúcej zmluve a kúpnej zmluvy) nevyplývalo, ako bola zložená cena, žalovaný neuviedol ďalšie skutkové tvrdenia a nepredložil dôkazné prostriedky, ktoré by preukázali, že uvedenú celú sumu použil na kúpu bytu za existencie racionálnej pochybnosti vzhľadom k tvrdeniam žalobkyne len s preukázaním, že disponoval finančnými prostriedkami 10.000,- EUR a žalobkyňa disponovala finančnými prostriedkami 5.500,- EUR. Ani v odvolaní žalovaný okrem konštatovania, že súd prvej inštancie nesprávne vykonal a interpretoval dôkazy smerujúce k tomu, že žalovaný z celkovej kúpnej ceny bytu uhradil výlučne sumu 5.500,- EUR, okrem všeobecných tvrdení osobitne nepreukázal.

33. Okrem uvedených investícií 11.000,- EUR do kúpy nehnuteľnosti v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva je tam potrebné zahrnúť aj finančné prostriedky poskytnuté žalobkyni z hypotekárneho úveru, ktorý slúžil na zaplatenie zostávajúcej časti kúpnej ceny bytu – predmetu vyporiadania. Správne okresný súd vychádzal zo sumy zaplatenej v rámci splatenia hypotekárneho úveru vo výške 19.556,54 EUR, ktorú sumu žalovaný ani nepoprel, pričom ide o prostriedky, ktoré boli vynaložené na zadováženie predmetnej nehnuteľnosti (výška hypotekárneho úveru s príslušenstvom, úrokmi), preto správne okresný súd rozhodol, že na polovici nákladov je povinný podieľať sa aj žalovaný, t. j. v rozsahu 9.778,27 EUR. Nie je správny názor žalovaného v odvolaní, že v rámci vyporiadania podielového spoluvlastníctva sa prihliada len na zhodnotenie predmetu vyporiadania, teda na účelné vynaloženie nákladov nad rámec spoluvlastníckeho podielu a nie vo vzťahu k samotnej kúpe nehnuteľnosti. Za investíciu do nehnuteľnosti je potrebné považovať aj finančné prostriedky investované do kúpy predmetu vyporiadania. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukazoval na rozhodnutia súdov, tieto riešili iný skutkový stav týkajúci sa práve len zhodnotenia spoločnej veci.

34. Odvolací súd však považoval za nesprávny názor okresného súdu vo vzťahu k vyporiadaniu finančných nárokov vyplývajúcich s nákladmi spojenými s užívaním bytu, ktoré okresný súd taktiež zahrnul do širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Úhrada nákladov spojených s užívaním bytu do širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva nepatrí. Náklady spojené s užívaním bytu nesúvisia totiž s predmetom konania, ktorým je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k bytu, pretože predmetom vyporiadania podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle môžu byť investície do predmetu vyporiadania, či už v rámci samotného zabezpečenia jeho vlastníctva alebo jeho zhodnotenia. Pokiaľ okresný súd zlúčil do jednej sumy 11.151,53 EUR dva samostatné nároky (v rámci výroku rozsudku V.), a to jednak započítanie finančných prostriedkov vo výške 1 z hypotekárneho úveru t. j. v sume 9.778,27 EUR a sumu 1.373,26 EUR ako výpočet mesačných platieb v rámci nákladov spojených s užívaním bytu od marca 2016 do decembra 2018, rozhodnutie súdu nemožno považovať za vecne správne. Zároveň uvedená skutočnosť má vplyv aj na posúdenie premlčania v rámci vznesenej námietky premlčania žalovaným. Nakoľko okresný súd neposúdil samostatne dôvodnosť týchto nárokov, neposúdil samostatne ich premlčanie vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, rozsudok okresného súdu vo výroku V. musel odvolací súd ako vecne nesprávny zrušiť a aj v tomto rozsahu vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rovnako sa to týka výroku VII., ktorým žaloba vo zvyšku bola zamietnutá, keďže žalobkyňa spochybnila, či suma 200,- EUR mesačne, ktorú mal žalovaný platiť žalobkyni do februára 2016, bola suma výlučne na náklady spojené s užívaním bytu alebo išlo o sumu, z ktorej sa hradili výdavky na výživné pre spoločného maloletého syna.

35. Odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu aj v závislom výroku o trovách konania. Konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je sporovým konaním podľa Civilného sporového poriadku a nie je žiaden dôvod na to, aby sa na toto konanie zásadne neaplikovalo ust. § 255 CSP, či už podľa plného, resp. čiastočného úspechu strán konania. O náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

36. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.